

Acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ

Având în vedere situația determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, a apărut Legea 19/2020 privind acordarea unor zile libere părinților pentru supravegherea copiilor, în situația închiderii temporare a unităților de învățământ. Conform actului normativ menționat se acordă zile libere unuia dintre părinți pentru supravegherea copiilor, în situația suspendării cursurilor sau închiderii temporare a unităților de învățământ unde aceștia sunt înscriși, ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu.

Aceste prevederi se aplică părinților care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au copii cu vârsta de până la 12 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ, sau au copii cu dizabilități cu vârsta de până la 18 ani, înscriși în cadrul unei unități de învățământ;

b) locul de muncă ocupat nu permite munca la domiciliu sau telemunca.

Prin părinte, în sensul prezentei Legii 19/2020, se înțelege:

a) părintele firesc, potrivit Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) adoptatorul;

c) persoana care are copilul/copiii în încredințare în vederea adopției;

d) persoana care are copilul în plasament sau în tutelă;

e) persoana desemnată conform art. 104 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) părintele sau reprezentantul legal al persoanei adulte cu handicap înscrisă într-o unitate de învățământ.

Beneficiară de prevederile legii și părintele sau reprezentantul legal al copilului cu handicap grav neșcolarizat, care a optat pentru acordarea indemnizației în condițiile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, doar în condițiile în care activitatea serviciului de zi este suspendată ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu.

Prevederile legii se aplică și pentru părintele sau reprezentantul legal care are în îngrijire, supraveghere și întreținere persoana adultă încadrată în grad de handicap grav sau în grad de handicap grav cu asistent personal pentru care s-a optat pentru acordarea indemnizației în condițiile Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, doar dacă beneficiară de servicii de zi, a căror activitate a fost suspendată ca urmare a condițiilor meteorologice nefavorabile sau a altor situații extreme decretate astfel de către autoritățile competente cu atribuții în domeniu.

Prevederile Legii 19/2020 nu se aplică în cazul în care una dintre persoanele prevăzute mai sus se află în una sau mai multe din următoarele situații:

a) este în concediul prevăzut la art. 2 alin. (1) sau art. 11 alin. (2) ori art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) este asistentul personal al unuia dintre copiii aflați în întreținere;

c) se află în concediu de odihnă/concediu fără plată.

Prevederile legii nu se aplică în cazul persoanelor ale căror raporturi de muncă sunt suspendate pentru întreruperea temporară a activității angajatorului sau în cazul soțului/soției acestora, în condițiile art. 52 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prevederile legii nu se aplică nici în cazul în care celălalt părinte nu realizează venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Persoanele prezentate mai sus au dreptul la zile libere plătite, pe toată perioada în care autoritățile competente decid închiderea respectivelor unități de învățământ.

Zilele libere se acordă la cererea unuia dintre părinți, depusă la angajatorul persoanei care va supraveghea copilul.

Cererea va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere a celuilalt părinte, din care să rezulte că acesta nu a solicitat la locul său de muncă zile libere ce i s-ar cuveni potrivit legii.

Aceste prevederi nu se aplică persoanei singure din familia monoparentală, definită în condițiile art. 3 din Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Acordarea zilelor libere pentru angajații din unitățile sistemului energetic național, din unitățile operative de la sectoarele nucleare, din unitățile cu foc continuu, din unitățile de asistență socială, de telecomunicații, ale radioului și televiziunii publice, din transporturile pe căile ferate, din unitățile care asigură transportul în comun și salubritatea localităților, precum și aprovizionarea populației cu gaze, energie electrică, căldură și apă, comerț alimentar, producție și distribuție medicamente și echipamente sanitare, distribuție carburanți, personalul din cadrul unităților farmaceutice se realizează doar cu acordul angajatorului.

Angajatorii acordă zilele libere în condițiile legii, doar după epuizarea opțiunilor prevăzute de reglementările legale în vigoare pentru desfășurarea activității și cu obligația asigurării continuității activității, respectiv prin programe individualizate de lucru, munca în schimburi, munca la domiciliu și telemunca.

Indemnizația pentru fiecare zi liberă se plătește din capitolul aferent cheltuielilor de personal din bugetul de venituri și cheltuieli al angajatorului și este în cuantum de 75% din salariul de bază corespunzător unei zile lucrătoare, dar nu mai mult de corespondentul pe zi a 75% din câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Indemnizația este supusă impozitării și plății contribuțiilor de asigurări sociale, de asigurări sociale de sănătate, precum și plății contribuției asigurătorii pentru muncă, în condițiile prevăzute de Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Prin derogare de la prevederile Legii nr. 200/2006 privind constituirea și utilizarea Fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu modificările ulterioare, sumele pentru plata indemnizației se decontează din acest fond.

Angajatorii pot cere numai decontarea sumelor reprezentând indemnizația netă, încasată efectiv de părinte.

Impozitele și contribuțiile de asigurări sociale, de asigurări sociale de sănătate, precum și plata contribuției asigurătorii pentru muncă aferente indemnizației se suportă de angajator în condițiile prevăzute de Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru personalul instituțiilor și autorităților publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea privind finanțele publice nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, indemnizația nu se ia în calcul la determinarea limitei prevăzute la art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Până la închiderea anului fiscal, sumele decontate vor fi înapoiate Fondului de garantare din bugetul de stat, după caz, potrivit unei proceduri stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Personalul prevăzut la art. 32 alin. (1) din anexa nr. 1 la Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României are dreptul la o majorare acordată suplimentar drepturilor salariale cuvenite, în cuantumul prevăzut la art. 3 alin. (1), corespunzător numărului de zile lucrătoare din perioada stării de urgență în situația în care celălalt părinte nu beneficiază.

Pentru personalul prevăzut la art. 32 alin. (1) din anexa nr. 1 la Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României, majorarea se suportă din bugetele din care se suportă drepturile salariale de bază.

Pentru personalul instituțiilor și autorităților publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, majorarea nu se ia în calcul la determinarea limitei prevăzute la art. 25 din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Numărul de zile libere acordate potrivit legii, respectiv, numărul de zile lucrătoare pentru care se acordă majorarea, se stabilesc de către Guvern, prin hotărâre.

Prevederile Legii 19/2020 se aplică tuturor angajaților din mediul public și privat.

Expert media Florin FĂINIȘI

Liceul privat - o alternativă?

Cu ani în urmă, în preajma primei conflagrații mondiale, și chiar în perioada interbelică, a fi elev de liceu reprezenta o mândrie, atât pentru elev, cât și pentru familia care făcea eforturi enorme pentru a-și trimite copilul la „școli înalte”. La absolvirea liceului puteai ajunge învățător, pedagog, funcționar sau chiar profesor la clasele de gimnaziu. Cum urmarea cursurilor unei universități era o întreprindere la care nu prea se încumetau mulți să viseze, liceul devenise un fel de dovadă a ambiției și a puterii financiare a celor care reușeau să-și facă odrasla „domn”. Apoi, după 1950, lucrurile s-au schimbat. Au apărut licee specializate în tehnologie, științe, artă, construcții, care pregăteau lucrători de înaltă calificare, în special pentru industria care se dezvoltă în ritmuri greu de imaginat astăzi. După unii, această dezvoltare a fost o performanță de neatins în zilele noastre, pentru mulți alții, a fost un exercițiu inutil și haotic. Istoria le va așeza pe toate la locul lor.

Odată cu anii 90, însă, apar probleme generate de scăderea autorității profesorilor, dar și de destructurarea unor întregi ramuri industriale. Și astfel ne-am trezit în fața unor provocări cărora sistemul de învățământ mediu de stat nu reușește să le facă față: lipsa interesului elevilor pentru studiu, abandonul școlar, rate ale promovabilității de sub 40% în unele zone, incapacitatea unor cadre didactice de a se adapta la noua orientare economică, indisciplina, violență, absentism. În tot acest amestec de situații și condiții nefavorabile, și-au făcut apariția liceele private, ca rod al inițiativei unor temerari în domeniu, oameni cu viziune, care s-au gândit să ofere adolescenților alternative viabile la sistemul de stat.

Rezultatele examenului de Bacalaureat, publicate anul trecut de Ministerul Educației, arată că unitățile de învățământ liceal particular din București nu stau deloc rău. Există chiar câteva dintre acestea unde a fost înregistrată o rată de promovare de 100 la sută și unde absolvenții au obținut note mari la probe. De exemplu, la Liceul Teoretic Școala Europeană București, toți cei 10 absolvenți înscriși au promovat examenul de Bacalaureat 2019, cea mai mare medie obținută fiind de 9,90. O promovare a examenului de Bacalaureat de 100% a fost înregistrată și la Complexul Educațional Laure-Reut din Capitală. Toți cei 20 de elevi înscriși au promovat examenul, cea mai mare medie obținută fiind de 9,86. De asemenea, la Liceul Teoretic Național toți cei 11 absolvenți înscriși pentru a susține Bacalaureatul au promovat examenul, cea mai mare medie obținută fiind de 8,5. La Liceul Teoretic Internațional de Informatică București, cunoscut ca unitate de elită a învățământului liceal, în care se formează an de an numeroși olimpici internaționali, 90% dintre absolvenții înscriși pentru a susține Bacalaureatul au promovat examenul maturității. Un elev a obținut media 10, iar 12 dintre cei 132 de înscriși, fie au fost respinși, fie nu s-au prezentat la probe. O rată de promovare de 90 la sută a fost înregistrată și la Liceul Teoretic Școala Mea, unde opt dintre cei nouă absolvenți înscriși au promovat examenul. Cea mai mare medie obținută a fost de 9,75. Situația arată aproape identic și în celelalte județe ale țării.

Pe de altă parte, există licee private unde doar doi sau trei elevi au promovat examenul de Bacalaureat. Bunăoară, la Liceul Particular Onicescu-Mihoc doar trei absolvenți dintre cei 21 înscriși au promovat examenul de Bacalaureat. Totodată, la Liceul FEG 14 elevi s-au înscris pentru a susține Bacalaureatul. Doar trei dintre aceștia au obținut note de trecere, în timp ce 10 au fost declarați respinși, iar unul nu s-a prezentat la examen. Nu este aici locul în care să comentăm aceste statistici, așa cum nu vom analiza calitatea procesului de instruire a elevilor din aceste școli. Cert este însă că alternativa privată prinde contur la toate nivelurile de învățământ din România. În primul rând, pentru că rezolvă marile probleme ale sistemului educațional românesc de stat, după 1990: subfinanțarea, îndepărtarea de economia reală și lipsa cultivării spiritului de competitivitate.

Finanțarea învățământului din România (atât preuniversitar cât și universitar) nu a atins niciodată în ultimii douăzeci de ani cuantumul legal de minimum 6% din produsul intern brut, cu toate că a înregistrat o evoluție ascendentă. Din analiza efectuată cu privire la structura acestei majorări a finanțării a reieșit că o parte a acesteia ar putea fi explicată prin faptul că s-au alocat sumele necesare plății hotărârilor judecătorești câștigate definitiv de către salariații din sistemul de învățământ preuniversitar și cele necesare creșterii salariale rezultate din acordarea unor drepturi pentru asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiile lunare. Deci încălcăm legea, respectând-o! Un paradox pe care îl tolerăm de prea multă vreme...

Un alt indicator care ne plasează la coada clasamentelor europene este rata de părăsire timpurie a sistemului de educație. La nivel european, ținta asumată în cadrul UE 2020 este de 10%, iar la nivelul anului 2019, valoarea indicatorului la nivelul UE28 a ajuns la 10,7%. România, prin Programul Național de Reformă, și-a stabilit, pentru anul 2020, o țintă de 11,3%, un proiect destul de ambițios, ținând cont de faptul că, la nivelul anului 2018, România a înregistrat o valoare de 18,5%, ceea ce o poziționează pe antepenultimul loc, înaintea de Malta (19,7%) și Spania (19%).

În context, sistemul de învățământ liceal privat pare să fie o soluție viabilă, mai ales datorită faptului că reușește să rezolve dificultățile endemice ale sistemului de stat, prin alocări înțelepte de bani și resurse materiale, dar și prin controlul strict al prezenței în băncile școlii. Iar existența unui sistem paralel de învățământ nu poate avea decât o influență benefică prin crearea unui mediu concurențial sănătos și de perspectivă.

Dragoș CIOCĂZAN